

Úkolní zralost

Dítě vstupující do prvního ročníku základní školy by mělo být pro školu zralé a připravené. Posouzení školní zralosti je obtížné, někdy je nutno ponechat rozhodnutí pedagogicko-psychologické poradně. Posouzení připravenosti je záležitostí hlavně zápisu do první třídy. Její zjištění je dle některých zjednodušeno dvěma testy – dá se usoudit na úrovni školní zralosti a také na úrovni péče rodičů o dítě.

Váření rodiče,

Dítě vstupující do prvního ročníku základní školy by mělo být pro školu zralé a připravené, aby bez velkých potíží a trápení zvládlo její nároky a zátěž. Posouzení školní zralosti může být někdy obtížné, v takových případech je vhodné ponechat rozhodnutí na pedagogicko-psychologické poradně. Pro vaše dítě bude vstup do první třídy úspěšný a snadný, pokud budete v dítěti, jak má být připraveno. Vnujte proto prosím pozornost dalšímu textu a posuďte, zda máte všechny následující možnosti dítěte v oblastech lépe připravit na jeho vstup do školy.

Optimální připravenost	Nedostatečná připravenost
Dítě rozumí mluvené řeči – pokynům a různým sdělením, vyjadřuje se srozumitelně ve větách a jednoduchých souvětích, komunikuje s dospělými, dokáže spontánně popisovat různé události, poznatky, nápady, klade otázky, umí vyprávět o rodících, sourozencích, má poměrně širokou slovní zásobu.	Dítě chápe sdělení učitele nebo spolužáků odlišně, neřekl by slovo, vyjadřuje se pomocí jednotlivých výrazů, jednoduchých vět, nevyjadřuje se spontánně, odpovídá stručně, neklade další otázky k doplnění svých znalostí, dítě je nepatrně rozumět (výslovnost), slovní zásoba je omezená. D sledek pro výuku: nepochopení výkladu učitele, učitel nerozumí odpovědi dítěte, pečlivě ve vztazích s druhými dětmi.
Orientuje se v okolí, zná svoji adresu, jména a povolání rodičů, svůj věk.	Nezná základní údaje o sobě a o svém okolí.
Dítě zatím nemyslí logicky (na konkrétních příkladech a při konkrétních úkonech), své chápání realisticky, dokáže pochopit, že z pohledu někoho jiného se může situace jevit odlišně.	Dítě zatím neuvvažuje logicky, je závislé na svých představách a okamžitých potřebách, na fantazii, dle vlastního pohledu na věc. D sledek pro výuku: nedostatečné pochopení učiva, zejména v jazyce, matematice.
Dítě rozumí číselnému pojmu (např. spočítá pastelky (do 5ti), sečte čísla od nejmenšího po největší, vyjmenuje adu čísel, chápe pojmy hodně – málo, méně – více, má rozvinutou paměť pro čísla.	Nedokáže počítat ani do pěti, nechápe pojem čísla, počítá, mnohdy. D sledek pro výuku: dítě selhává zejména v matematice, nechápe učivo.
Dítě dokáže rozlišit zvukovou i zrakovou podobu slov, rozloží slovo na jednotlivá písmena, ví na jaké písmeno začíná slovo, dokáže z jednotlivých písmen složit slovo, rozliší i velmi podobná slova.	Nedovede přesně rozlišovat zvukové i sluchové podoby, nedovede vnímat celek jako soubor částí, obvykle se soustředí na nejnápadnější detail. D sledek pro výuku: selhává při výuce čtení a psaní.
Dítě je zralé v grafických projevech a tělesné obratnosti, je manuálně schopné, dobře ovládá pohyby svého těla, umí zacházet s nůžkami, držením	Dítě je obecně výrazně neobratné, kešovitě držením tužky, velký tlak na tužku, nedokáže napodobit tvar písmen a čísel, odmítá kreslení, vystihování,

tufky je správné, tlak na tufku p im ený, dokáfle napodobit tvar tiskacího a psacího písma, umí popsat, co nakreslilo.	v nakreslených tvarech nelze rozpoznat jednotlivé p edm ty. D sledek pro výuku: selhává ve výuce psaní, kreslení, pracovní výchov , t locviku.
Dít je schopné soust edit se na práci, vydrflí pracovat dostate n dlouho, odolává ru-ivým podn t m, dokáfle p ekonat únavu.	Dít se obtífln soust edí, snadno se nechá rozptýlit, asto p eru-uje práci, p sobí jako duchem nep ítomné. D sledek pro výuku: nedává pozor, nepracuje, ru-í ostatní.
Dít bez obtíflí navazuje kontakt s cizí osobou, je ochotné komunikovat a kooperovat s ostatními d tmi, ochotn se pod ídí autorit .	Dít se vyhýbá kontaktu s cizími osobami, je stydlivé, bázlivé, závislé na rodin . D sledek pro výuku: nechce chodit do -koly, straní se ostatních, nekomunikuje s u ítelem.
Dít p im en ovládá své emocionální projevy, je schopné odloflit spln ní svých p ání na pozd ji, zapo atou práci se snaflí dokon it.	Dít obtífln kontroluje své emoce, asto jedná impulzivn a bez zábran (nap . p i nezdaru rozhází v-echny pastelky po zemi, bouchá p stí do stolu apod.), p i práci nemá výdrfl, p evládá zájem o hru.
Dít je schopné pracovat ve skupin d tí na společném cíli a společ n provád ěním úkolu, ochotn se zapojuje do kolektivních her, dokáfle ustoupit jinému dít i.	Dít není ochotné komunikovat s druhými d tmi, stojí stranou, nenavazuje kontakty, nedokáfle odloflit uspokojení vlastních pot eb ve prosp ch společ ného úkolu, p i h e je agresivní, svárlivé. D sledek pro výuku: konflikty s d tmi i u íteli, znesnad uje práci ostatním.
Dít je samostatné a sob sta né, umí se samo obléknout, najíst, pracuje samostatn ó rozumí pokyn m.	Dít je nesamostatné, závislé na pomoci rodi , sourozence, pracuje jen v bezprost edním kontaktu a za pobízení dosp lého, nedokáfle se postarat o své v ci. D sledek pro výuku: nepracuje a neplní pokyny bez pomoci u ítele, zapomíná nebo ztrácí pom cky.
Dít dodrfluje pravidla chování, pod ídí se pokyn m dosp lého, i kdyfl je to pro n j nep íjemné, chápe nutnost ádu a pravidel.	Dít je neposlu-né, neumí se chovat, odmítá vyhov t pokyn m. D sledek pro výuku: konflikty s d tmi i u íteli.
Dít má pozitivní postoj ke -kole a u ení, t -í se do -koly, rád si hraje na -kolu, má zájem o nové v ci, klade hodn otázek.	Dít se o -kolu nezajímá, rádo si hraje, neprojevuje zájem o roz-í ování znalostí a v d ní, neklade otázky. D sledek pro výuku: u ivo ho nebaví, nedává pozor, není motivováno k lep-ím výkon m.

P estofle se klade velký d raz na výb r dob e p ípravených a zralých d tí do první t ídy, vstup do -koly znamená pro v t-ínu d tí zna nou zát fl. Není proto divu, fle velký po et d tí vykazuje po del-í nebo krat-í dobu (jen n kolik prvních týdn -kolní docházky nebo afl celý první rok) r zn intenzivní a rozli n projevované známky nep ízp sobení. V následující tabulce si m flete p e íst n které projevy této nep ízp sobivosti, které m fle vysledovat paní u ítelka ve -kole nebo i vy doma ó zejména p i domácí p íprav . Pokud tyto projevy p etrvávají po n kolik m síc , je vhodné vyhledat odbornou pomoc ó -kolního psychologa, výchovného poradce, poradenského psychologa v pedagogicko ó psychologické poradn .

Ve škole dítě	Doma dítě
- nevydrží být soustředěné na vyučování	- odmítá ráno vstávat, nechce jít do školy
- špatně se podílí na kolektivním vedení	- vrací se ze školy unavené
- stále si s někým hraje	- svádí s rodiči urputné boje o domácí úpravu
- nevydrží klidně sedět, otáčí se, mluví do výkladu učitelky	- postoj dítěte k učení je lhostejný a negativní
- zůstává ve všech předmětech nebo v nich, v kterém z nich	- pozornost při domácí úpravě je rozptýlená a výkon špatný
- špatně navazuje kontakty s druhými dětmi a obtížně vstupuje do sociálních vztahů, což může negativně ovlivnit jeho postavení v kolektivu třídy	- trpí ranním zvracením, bolestmi hlavy nebo břicha, pálením žáky (pokud se neobjevují o víkendech a o prázdninách), zadržáváním křivostí

Domácí úprava prvňáčků by neměla trvat déle než 1 hodinu, výjimečně 1 hodinu, měla by se konat v době jejich dobré výkonnosti, po chvíli aktivního odpočinku (ale ne fyzicky vyčerpávajícího).